

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECANICĂ

Simulare

Se consideră accelerația gravitațională $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Despre energia mecanică a unui sistem se poate afirma că este:

- a. o mărime fizică de proces;
- b. o mărime fizică de stare;
- c. întotdeauna mai mare decât energia cinetică a sistemului;
- d. întotdeauna egală cu lucrul mecanic efectuat de greutate.

(3p)

2. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, relația de definiție a vectorului accelerație medie este:

- a. $\vec{a}_{med} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$
- b. $\vec{a}_{med} = \frac{\vec{v}}{\Delta t}$
- c. $\vec{a}_{med} = \frac{\vec{d}}{\Delta t}$
- d. $\vec{a}_{med} = \frac{d}{\Delta t}$

(3p)

3. Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură a constantei elastice k este:

- a. $\text{N} \cdot \text{m}$
- b. $\text{N}^{-1} \cdot \text{m}$
- c. $\text{N} \cdot \text{m}^{-1}$
- d. $\text{N} \cdot \text{m}^{-2}$

(3p)

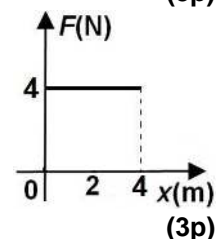
4. Un corp de masă $m = 2,5 \text{ kg}$ este lăsat să alunece liber de-a lungul suprafeței unui plan înclinat care formează un unghi $\alpha = 60^\circ$ cu orizontala. Coeficientul de frecare la alunecare dintre corp și plan este $\mu = 0,4$. Forța de frecare la alunecare dintre corp și suprafața planului are valoarea:

- a. 12 N
- b. 10 N
- c. 8 N
- d. 5 N

(3p)

5. Asupra unui corp care se deplasează rectiliniu acționează, pe direcția și în sensul mișcării, o forță constantă. Dependența forței de coordonata x la care se află corpul este reprezentată în figura alăturată. Lucrul mecanic efectuat de forță în timpul mișcării corpului pe distanța de 4 m are valoarea:

- a. 16 J
- b. 12 J
- c. 8 J
- d. 4 J

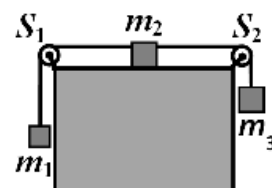

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Se consideră sistemul mecanic din figura alăturată. Masele celor trei corpuri sunt $m_1 = 2 \text{ kg}$, $m_2 = m_3 = 3 \text{ kg}$. Firele sunt suficient de lungi, inextensibile, de masă neglijabilă, iar scripeții S_1 și S_2 sunt fără frecări și lipsiți de inerție. Sistemul este lăsat liber. Corpul de masă m_3 coboară cu accelerația $a = 0,5 \text{ m/s}^2$. Mișcarea corpului de masă m_2 pe suprafața planului orizontal are loc cu frecare.

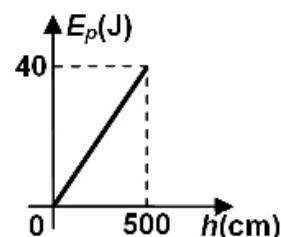
- a. Reprezentați toate forțele care acționează asupra corpului de masă m_2 .
- b. Calculați valoarea tensiunii din firul care leagă corpul de masă m_2 de corpul de masă m_3 .
- c. Determinați valoarea forței de frecare dintre corpul de masă m_2 și suprafața planului orizontal.
- d. Determinați valoarea coeficientului de frecare dintre corpul de masă m_2 și suprafața planului orizontal.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un corp, considerat punctiform, este lansat vertical în sus de la nivelul solului. Forța de frecare cu aerul este neglijabilă. În graficul din figura alăturată este reprezentată dependența energiei potențiale a corpului de înălțimea la care se află, din momentul lansării și până la atingerea înălțimii maxime. Determinați:

- a. înălțimea maximă atinsă de corp, exprimată în unități S.I.;
- b. masa corpului;
- c. lucrul mecanic efectuat de greutate din momentul lansării corpului până în momentul în care acesta atinge înălțimea maximă;
- d. viteza cu care a fost lansat corpul.

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Simulare

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$. Între

parametrii de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. În procesul de destindere la temperatură constantă a unei cantități de gaz ideal:

- a. energia internă a gazului crește
- b. gazul nu schimbă căldură cu mediul exterior
- c. presiunea gazului variază direct proporțional cu volumul
- d. gazul cedează lucrul mecanic mediului exterior.

(3p)

2. O cantitate dată ν de gaz ideal se destinde la presiune constantă de la temperatura T_1 la temperatura T_2 . Variația energiei interne a gazului în acest proces este:

- a. $\Delta U = \nu C_p (T_2 - T_1)$
- b. $\Delta U = \nu C_v (T_2 - T_1)$
- c. $\Delta U = \nu R (T_2 - T_1)$
- d. $\Delta U = 0$

(3p)

3. Unitatea de măsură în S.I. a mărimii fizice exprimate prin produsul dintre capacitatea calorică și variația temperaturii unui corp este:

- a. $\frac{\text{J}}{\text{kg}}$
- b. $\frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$
- c. J
- d. $\frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$

(3p)

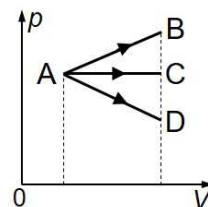
4. O masă $m = 1 \text{ kg}$ de apă $\left(c_a = 4180 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}} \right)$ este încălzită cu $\Delta t = 10^\circ\text{C}$. Căldura necesară încălzirii apei este:

- a. 41,8 kJ
- b. 20,4 kJ
- c. 15,8 kJ
- d. 5,6 kJ

(3p)

5. O cantitate constantă de gaz ideal descrie procesele termodinamice reprezentate în coordonate p - V în graficul din figura alăturată. Relația dintre lucrurile mecanice efectuate de gaz în cele trei procese este:

- a. $L_{AB} = L_{AD} > L_{AC}$
- b. $L_{AB} < L_{AC} = L_{AD}$
- c. $L_{AB} > L_{AD} > L_{AC}$
- d. $L_{AB} > L_{AC} > L_{AD}$

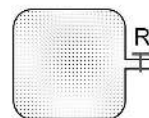
(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O incintă de volum $V = 16,62 \text{ dm}^3$ conține o cantitate de heliu ($\mu_{\text{He}} = 4 \text{ g/mol}$) la temperatura $t_1 = -23^\circ\text{C}$ și la presiunea $p_1 = 5 \cdot 10^4 \text{ N/m}^2$. Aerul exterior se află la presiune atmosferică normală $p_0 = 10^5 \text{ N/m}^2$. Incinta este prevăzută cu robinet (R) care se deschide automat când presiunea gazului din incintă devine cu $\Delta p = 0,25 \cdot 10^5 \text{ N/m}^2$ mai mare decât presiunea atmosferică. Determinați:

- a. cantitatea de gaz din incintă;
- b. numărul de atomi de heliu din incintă;
- c. densitatea heliului din incintă;
- d. temperatura minimă la care trebuie încălzit heliul din incintă astfel încât robinetul să se deschidă.

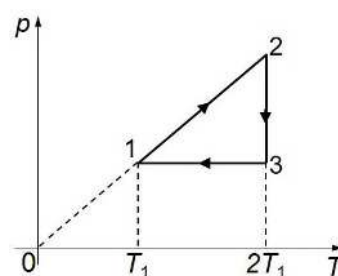
III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O cantitate $\nu = 4,81 \text{ mol}$ ($\cong \frac{40}{8,31} \text{ mol}$) de gaz ideal poliatomic ($C_v = 3R$)

parcurge procesul ciclic reprezentat în graficul din figura alăturată. Temperatura gazului în starea 1 este $T_1 = 300 \text{ K}$, iar $T_2 = 2T_1$. Se consideră $\ln 2 = 0,7$.

- a. Reprezentați grafic procesul ciclic în coordonate p - V .
- b. Calculați energia internă a gazului în starea 2.
- c. Calculați căldura cedată de gaz în transformarea $3 \rightarrow 1$.
- d. Calculați lucrul mecanic efectuat de gaz în transformarea $2 \rightarrow 3$.

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

Simulare

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. La bornele unei baterii este conectat un reostat. Când rezistența electrică a reostatului este egală cu rezistența interioară a bateriei:

- a. intensitatea curentului electric prin baterie este nulă
  - b. puterea furnizată de baterie reostatului este maximă
  - c. puterea furnizată de baterie reostatului este minimă
  - d. intensitatea curentului electric prin baterie este maximă
- (3p)**

2. Un consumator alcătuit din n rezistoare identice înseriate, având fiecare rezistența electrică R , este conectat la bornele unui generator electric cu tensiunea electromotoare E și rezistența interioară r . Intensitatea curentului electric debitat de generator este:

- a. $\frac{E}{nR+r}$
  - b. $\frac{nE}{nR+r}$
  - c. $\frac{E}{R+r}$
  - d. $\frac{E}{R+nr}$
- (3p)**

3. Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură în S.I. a mărimii fizice exprimate prin raportul $\frac{U^2}{R}$ este:

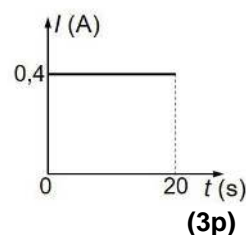
- a. A
  - b. V^2
  - c. J
  - d. W
- (3p)**

4. O baterie cu rezistența interioară $r = 2\Omega$ alimentează un consumator. Randamentul transferului de putere de la baterie la consumator este 80%. Valoarea rezistenței electrice a consumatorului este:

- a. $0,5\Omega$
  - b. 2Ω
  - c. 8Ω
  - d. 10Ω
- (3p)**

5. În graficul din figura alăturată este reprezentată dependența de timp a intensității curentului electric ce trece prin secțiunea transversală a unui conductor în timp de 20s. Sarcina electrică ce străbate secțiunea conductorului în primele 10 s este:

- a. $0,4C$
- b. $0,8C$
- c. $4C$
- d. $8C$

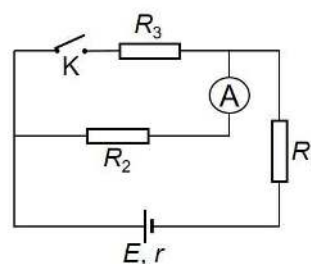

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

În circuitul electric prezentat în figura alăturată se cunosc rezistențele electrice: $r = 2\Omega$, $R_1 = 8\Omega$, $R_2 = 15\Omega$ și $R_3 = 30\Omega$. Ampermetrul ideal montat în circuit ($R_A \approx 0\Omega$) indică intensitatea $I_A = 0,6A$ când întrerupătorul K este deschis. Determinați:

- a. valoarea tensiunii la bornele rezistorului R_2 ;
- b. valoarea tensiunii electromotoare a generatorului;
- c. rezistența electrică a circuitului exterior după închiderea întrerupătorului K;
- d. intensitatea curentului electric indicat de ampermetru după închiderea întrerupătorului K.

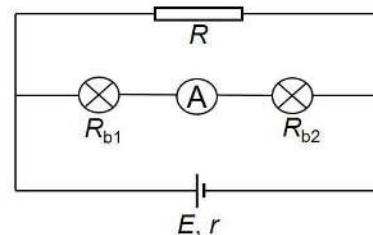

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

În circuitul electric prezentat în figura alăturată generatorul electric are tensiunea electromotoare $E = 11V$ și rezistența interioară $r = 1,5\Omega$, iar cele două becuri au rezistențele electrice $R_{b1} = 3\Omega$ și $R_{b2} = 5\Omega$. Ampermetrul ideal montat în circuit ($R_A \approx 0\Omega$) indică curentul electric cu intensitatea $I_A = 1A$, iar cele două becuri din circuit funcționează la parametri nominali. Determinați:

- a. puterea nominală a becului cu rezistența electrică R_{b1} ;
- b. energia electrică consumată de cele două becuri în timpul $\Delta t = 1\text{minut}$;
- c. puterea absorbită de rezistența interioară a generatorului;
- d. puterea electrică dezvoltată de rezistorul R .

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

Simulare

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Imaginea unui obiect real formată de o lentilă divergentă este:

- a. virtuală, mărită   b. reală, micșorată   c. virtuală, răsturnată   d. dreaptă, micșorată   (3p)

2. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manuale de fizică, semnificația fizică a expresiei

$\frac{fx_2}{f - x_2}$ este:

- a. β b. β^{-1} c. x_1 d. x_1^{-1} (3p)

3. Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manuale de fizică, unitatea de măsură a mărimii exprimate prin produsul $h\nu$ este:

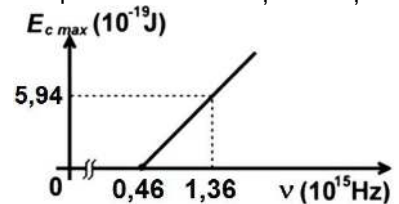
- a. J   b. J · s²   c. J⁻¹   d. s   (3p)

4. O rază de lumină este incidentă pe suprafața unei oglinzi plane, astfel încât unghiul dintre rază și suprafața oglinzii este de 35°. Unghiul de reflexie are valoarea:

- a. 110°   b. 90°   c. 70°   d. 55°   (3p)

5. Energia cinetică maximă a electronilor extrași prin efect fotoelectric extern depinde de frecvența radiației incidente conform graficului din figura alăturată. Lucrul mecanic de extracție al materialului din care e confecționat catodul are valoarea de aproximativ:

- a. $1,3 \cdot 10^{-19}$ J
b. $3,0 \cdot 10^{-19}$ J
c. $5,9 \cdot 10^{-19}$ J
d. $8,9 \cdot 10^{-19}$ J

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O lentilă subțire are distanța focală $f = 20$ cm. La distanța de 70 cm de lentilă se așază, perpendicular pe axa optică principală, un obiect luminos liniar. Imaginea clară a obiectului, obținută pe un ecran, are înălțimea $|y_2| = 1$ cm.

- a. Realizați un desen în care să evidențiați construcția imaginii prin lentilă.
b. Determinați convergența lentilei.
c. Determinați distanța dintre lentilă și ecran.
d. Determinați înălțimea obiectului.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un vas de formă cilindrică conține apă ($n_{apă} = \frac{4}{3}$). Deasupra apei din vas se află aer ($n_{aer} \cong 1$). O sursă

punctiformă S de lumină monocromatică se află într-un punct situat la contactul dintre baza vasului și pereții laterali al acestuia. O rază de lumină ajunge la suprafața apei sub unghiul $i = 37^\circ$ ($\sin 37^\circ \cong 0,6$) față de verticală, ca în figura alăturată. După refracția în punctul A, raza de lumină atinge pereții verticali al vasului în punctul B, aflat la distanța $BC = 3$ cm deasupra nivelului apei. Înălțimea apei din vasul cilindric este $CD = 12$ cm. Determinați:

- a. viteza de propagare a luminii prin apă;
b. valoarea sinusului unghiului de refracție r , format de raza AB cu verticala;
c. lungimea SA a drumului parcurs de raza de lumină prin apă;
d. diametrul SD al bazei vasului.

